

Vajdasági élő magyar népzene
Népdalok a régiektől sorozat 1.

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

KLÁRI NÉNI ÚJRA ÉNEKEL

*Válogatás Vlasity Károlyné Zélity Klára
moholi népdalénekes dalaiból*

Vajdasági Magyar Művelődési Intézet
Zenta, 2018

Vlasity Károlyné Zélity Klára (1928–1996) a Mohol környéki népdalok ismerője, kiemelkedő előadója és tanítója volt. Családjának generációkra visszatekintő színes néphagyomány-anyagával gazdagította a falu néprajzkincsét. Dalokkal idézte meg az ünnepek és jeles napok népszokásait, gyermekjátékokat, pásztor- és katonaelet mindennapjait. A háborút a bánat, a boldogságot pedig a sóvárgás hangulatával elevenítette fel.

A népdalgyűjtemény mondanivalója megállja helyét napjainkban is. Ősi érzelmeket felszínre hozó mondandójával figyelmet érdemel a mai felszínes pompa-kultúrában.

A moholi magyar népi dalkultúra különlegességét többen magukkal vitték sírjukba anélkül, hogy tovább adták volna. Vlasity Károlyné Zélity Klára gyűjteménye megmentésre váró érték. Olyan helyi örökség, melyre érdemes odafigyelni!

DALJEGYZÉK

1. Kis pacsirta a magasba	7
2. Kivicses, kavicsos a mi házunk eleje	8
3. Mit nekem egy almát kétfelé vágni	9
4. Arra alá, kis Bácskában	10
5. Erdő közepébe	11
6. Ablakimba három cserép muskátli	12
7. Kék ibolya, ha leszakajtanálak	13
8. Az ökröm a Csákó, meg a Virág	14
9. Akácfa, akácfa, de magos a teteje	15
10. De sok eső, de nagy sár	16
11. Elmegyek, elmegyek	17
12. Mára péntek, holnap szombat, holnapután vasárnap	18
13. Sej, haj, sárgára van a fogadó meszelve	19
14. Erdő, erdő, kerek erdő	20
15. A mi házunk előtt van egy magas nyárfa	21
16. Megöltek egy legényt	22
17. Oroszország hegyes-völgyes határa	23
18. Révészek, révészek	24
19. Kocsmárosné, angyalom, angyalom	25
20. Elveszett a lovam	26
21. A moholi kert alatt, kert alatt	27
22. Öregapám nagy beteg vót	28
23. Nincs énnékem egyebem egy tanyánál	29
24. A moholi templom piros bádogos	30
25. Juhászlegény a pusztába	31

1.
Kis pacsirta a magasba

Parlando ♩ = 72

1. Kis pa - csir - ta a ma - gas - ba',
Hang - ja az e - get ha - sít - ja.
Ha - sít - ja ja ma - gos e - get,
Ju - hász - le - gény úgy le - gel - tet.

2. Ha esik is, hordja, fújja,
Juhászlegény a pusztába.
De a paraszt a szobába
Alszik paplanos ágyába.
3. Mit ér az a paplanos ágy,
Ha nincs göndör szőrű subád?
Göndör suba, szép feleség,
Ebbe van a gyönyörűség.
*Göndör suba, szép szerető,
De szeretem mind a kettőt!*
(III–IV. dallamsorra)

2.
Kivicses, kavicsos a mi házunk eleje

Giusto ♩ = 86

1. Ki - vi - cses, ka - vi - csos a mi há - zunk e - le - je,

Vad - ga - lamb szál - lott a te - te - jé - be.

Vad - ga - lamb, el - ne re - pülj, hej, de el ne szállj,

Tur - bé - kold ki i - ga - zán, sze - ret - e még a ba - bám.

2. Vasárnap délután végigmentem az utcán,
Azt mondják, sáros lett a lakkcsizmám.
Ha mondják, nem bánom én, hej, de had mondják,
Szeret engem a babám, azért haragszanak rám.

3.
Mit nekem egy almát kétfelé vágni

Giusto ♩ = 86

1. Mit ne - kēm ěgy al - māt két - fe - lé vág - ni?

Mit ne - kēm a sze - re - tēm - től el - vál - ni?

Kis ker - tem - be' ki - nyí - lott a tu - li - pán,

Lesz sze - re - tēm, kit sze - re - tek i - ga - zán.

1.a Mit nekem egy almát kétfelé vágni?
Mit nekem a szeretőtől elválni?
Jobbra, balra fordítom a gyűrűmet,
Elfelejttem a régi szeretőmet.

2. A jegykendőm vissza akartam adni,
De az anyám nem akarja engedni.
Elfelejttem a régi szeretőmet,
Mégis visszaadom a jegykendőmet.

4.
Arra alá, kis Bácskában

Parlando ♩ = 80

1. Ar - ra a - lá, kis Bács - ká - ban

Lé - szá - lot - tam csősz - guny - hó - ban.

O - da - jött egy ma - gam - faj - ta,

Gön - dör su - ba rá - bo - rít - va.

<p>2. Azt kérdezi, hogy ki vagyok,
Hová való gyerek vagyok?
Megmondom én a nevemet,
Egész szülötte földemet.</p>	<p>5. Fehér Anna meghallotta,
Hogy a bátyja be van fogva.
Felült legszebbik lovára,
Elment a bíró házára.</p>
<p>3. Az én nevem Fehér László,
A húgomé Fehér Anna.
A lovam meg pej paripa,
Éjjel-nappal megyek rajta.</p>	<p>6. Kérem főbíró uramat,
Engedje ki a bátyámat!
Hoztam érte száz aranyat,
Meg a legszebbik lovamat.</p>
<p>4. El is fogták Fehér Lászlót
A fekete halom alatt.
Kezét, lábát megvasalták,
Tömlöc fenekére dobták.</p>	<p>7. Nem kell nékem száz aranyad,
Sem pedig a legszebb lovad.
Nagy betyár volt Fehér László,
Az akasztófárávaló.</p>
8. Horvát bíró, átkozott légy,
 Verjen meg téged a nagy ég.
 Földön nyugtod sose legyen,
 A föld téged be ne vegyen!

5.
Erdő közepébe

Parlando ♩ = cca. 96

1. Er - dö kö - ze - pé - be A vár - me - gye - há - za,

De sok é - des - a - nya Át - kot mond le rá - ja.

2. Magas a vármegye,
Rácsos az ablaka,
Benne raboskodik
Sok magyar katona.

3. Szállj el, páva, szállj el
Vármegye házára,
A szegény raboknak
Szabadulására!

6.
Ablakimba három cserép muskátli

Giusto ♩ = 87

1. Ab - la - kim - ba há - rom cse - rép mus - kát - li.

Mín - den éj - jel har - minc - e - gyet vi - rág - zik.

Vi - rág - já - nak az a ne - ve: Ne - fe - lejs.

Tu - dom, ked - ves kis - an - gya - lom, nem sze - retsz.

2. A Tiszának két oldala, de sáros,
Közepébe fehér holló leszállott.
Két szárnyával széjjelcsapja a habot,
Fáj a szívem, kit szerettem, elhagyott.

7.
Kék ibolya, ha leszakajtanálak

Giusto quasi parlando ♩ = 112

1. Kék i - bo - lya, ha le - sza - kaj - ta - ná - lak.

Mit szól - nál te, ba - bám, ha jel - hagy - ná - lak?

Azt mon - da - nám, ver - jen meg a te - rem - tő,

So - se vol - tál i - gaz szí - vű sze - re - tő.

ossia

Szállj le, har - mat a

2. vsz

2. Kék ibolya bűnnek hajtja a fejét,
Nincsen aki megöntözze a tövét.
Szállj le, harmat, a kék ibolya tövére,
Most találtam egy igaz szeretőre.
3. A moholi halastó, halastó,
Beleestem kocsiától, lovastól.
Jaj, Istenem, ki vesz ki, de ki vesz ki?
Sajnál-e még engemet majd valaki?
4. Kútágásra, körösztbe szállt a rigó,
Valamennyi szép asszony van, egy se jó!
Valamennyi hízeleg az urának,
Háta mögött szeretőt tart magának.

8.
Az ökröm a Csákó, meg a Virág

Parlando-rubato ♩ = 160

1. Az ök - röm a Csá - kó, meg a Vi - rág

Le - et - te a kert - be a re - ze - dát.

Hej, re - ze - da, re - ze - da, re - ze - da.

Ked - ves ró - zám, lát - lak - e, vagy so - ha?

2. Az ökröm a Csákó, meg a Kajla,
Egyenes utána a barázda.
– Cselő, Csákó, a harmadik nyomba!
Ott állok meg, ahol kedvem tartja!

9.
Akácfa, akácfa, de magos a teteje

Giusto ♩ = 84

1. A - kác - fa, a - kác - fa, de ma - gos a te - te - je.

Vár - ta - lak, bar - na ba - bám az es - te,

Vár - ta - lak e - gész ed - dig, hi - já - ba,

Le - hul - lott, le - hul - lott az a - kác - fa vi - rá - ga.

2. Akácfa, akácfa, hullajtja *ja* levelét,
A babám hullajtja a könnyeit.
Éntölem sírhat, ríhat, hijába,
Nyílik még nékem is az akácfa virága.

10.
De sok eső, de nagy sár

Giusto ♩ = 140

1. De sok e - ső, de nagy sár,

De sok kis - lány meg - csalt már.

Ha még ez az egy meg - csal,

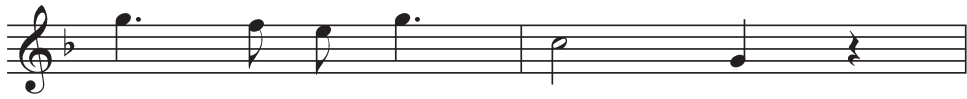

Meg - át - ko - zom, hogy meg - hal!

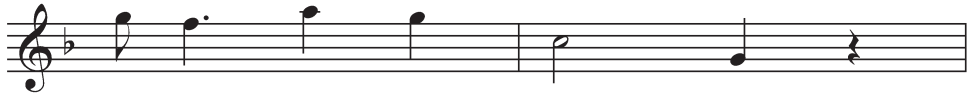
2. De gyöngéja lány szíve!
Vágyik az ölelésre!
Mit tehetnek, szegények,
Ha szépek a legények?

11.
Elmegyek, elmegyek

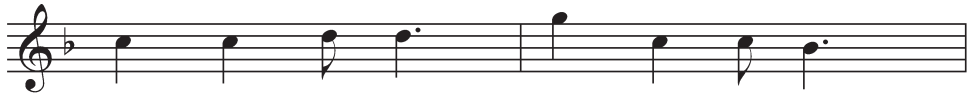
Giusto ♩ = 116

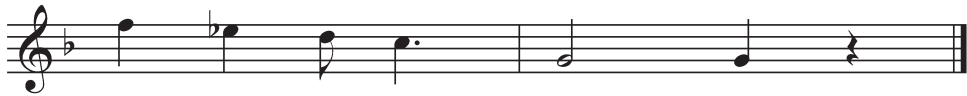
1. El - me - gyek, el - me - gyek,

El is van vá - gyá - som!

Eb - be a szép kis fa - lu - ba

Nin - csen ma - ra - dá - som!

2. Elmegyek, elmegyek,
Vissza sose jövök!
Ennek a szép barna lánynak
Tájára se jövök!

12.

Máma péntek, holnap szombat, holnapután vasárnap

Giusto ♩ = 104

1. Má - ma pěn - tők, hó - nap szom - bat, hó - nap - u - tán va - sár - nap,

Ki - áll - nak a lá - nyok a ka - pu - ba, csak ró - lam plęty - káz - nak.

Szép mo - ho - li lá - nyok, ně jár - jon a szá - tok,

Ha - za - jön a ka - to - na sze - re - tők, nem szó - lok hoz - zá - tok!

2. Kizöldült a fügefa levele, sej, tavasz akar lenni,
Sáros lett a szép moholi utca, fő' köll azt söpörni.
– Söpörjétek, lányok, az utcát tisztára!
Jön a babám hosszú szabadságra, csikorgós csizmába.

13.
Sej, haj, sárgára van a fogadó meszelve

Giusto ♩ = 86

1. Sej, haj, sár - gá - ra van a fo - ga - dó me - szel - ve,

O - da - jár a cim-bal-mos úr min-den szom-ba - ton es - te.

Cim-bal - má - val min-dég csak azt cim - bal - moz - za fű - lem - be:

Sej, haj, gon-dolj, kis-lány az el - só sze - re - tőd - re.

2. Sej, haj, árva vagyok, de nem igazi árva.
Nem igazi édesanya szült engem a világra.
Mostoha volt, mostoha lesz hozzám még a világ is,
Sej, haj, száraz ágon elhervad a virág is.

14.
Erdő, erdő, kerek erdő

Parlando ♩ = cca. 96

1. Er - dő, er - dő, ke-rek er - dő, Kö - ze - pé - be egy te - me-tő.

Kö - ze - pé - be fecs-ke ma-dár, Ág - ról ág - ra re-pül - ve száll.

2. Ha felmegyek Budapestre,
A királyi törvényszékre,
Ott látok sok urat ülni,
Rólam fognak Ítélni.
3. Elítéltek harminc évre
A királyi börtönségre.
Írok haza jó anyámnak:
Küldjön ruhát rab lányának.
4. Meg is jött a legszebb ruhám,
Sirathatsz már, édesanyám!
Sirathatsz már jajszóval is,
Egy lányod volt, rab lett az is!
5. Erdő, erdő, de magas vagy!
Édesapám, de messze vagy!
Azt az erdőt kivágnám,
Csak az apám megláthatnám!
*De már mostan minden késő,
Hull a könnyem, mint az eső!
(III–IV. dallamsorra)*

15.

A mi házunk előtt van egy magas nyárfa

Giusto ♩ = 83

1. A mi há-zunk e - lőtt van egy ma-gas nyár - fa,

A - lat - ta vi - rág - zik két szál te - ja - ró - zsa.

Ró - zsa van már raj - ta, csak le - ve - le nin - csen,

Há - za - sodj meg, ba - bám, ver - jen meg az Is - ten!

2. El is megyek, babám, meg is házasodok,
Szerelmes szívedre nagy bánatot hozok.
Fordítsd meg a színét a nyárfalevélnék,
Így tanulj meg, babám hinni a legénynek!

16.
Megöltek egy legényt

Giusto ♩ = 80

1. Meg-öl - tek egy le - gényt Hat - van fo - rint - já - ért.

Be - le - dob - ták a Ti - szá - ba Száz e - züst gomb - já - ért.

2. Tisza vize vette,
Partjára vetette,
Arra ment egy hajóslegény,
Hajójára tette.	6. Odament az apja,
Költi, de nem hallja:
– Kelj fel, fíjam, édes fíjam!
Tán meg vagy te halva?
3. Kiment a piacra,
Ki is doboltatta:
Kinek veszett egy szép fia?
Itt van a hajóba!	7. – Nem vagyok meghalva,
Agyon vagyok szúrva.
Amit vett kend ráncos csizmát,
Lábomra van fagyva.
4. Odament az anyja,
Költi, de nem hallja:
– Kelj fel, fíjam, édes fíjam!
Tán meg vagy te halva?	8. El is ment az anyja
Vármegye házára:
– Bíró uram, jaj, a fíjam
Ott van a hajóba!
5. – Nem vagyok meghalva,
Agyon vagyok szúrva.
Amit vett kend fehér inget,
Testemre van fagyva.	9. Huncut a vármegye,
Annak a jegyzője,
Huncut a jegyző, még a bírók!
Még a szolgabíró!

* A 20. számú variánsa

17.
Oroszország hegyes-völgyes határa

Giusto ♩ = 93

1. O - ros - z - or - szág he - gyes - völ - gyes ha - tá - ra.

De sok a - nya át - kot mon - dott le rá - ja.

Át - ko - zott légy, O - ros - z - or - szág ö - rök - re,

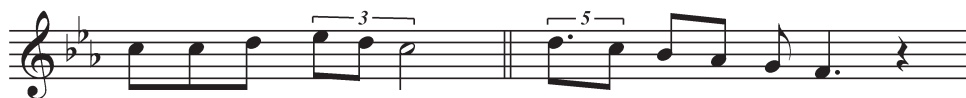

Csak ha egy - szer ki - jö - het - tem be - lő - le.

2. Gyere, pajtás ebbe a kis kocsmába.
Igyunk egyet a megszabadulásra.
Igyunk egyet, nemsoká hazaérünk,
Kijönnek a magyar lányok elébünk.

18.
Révészek, révészek

Parlando ♩ = cca. 92

1. – Ré - vé - szek, ré - vé - szek, Jó ré - vész mes - te - rek,

Vi - gye - tek át a Ti - szán!

2. Van még egy forintom,
Azt is néktek adom,
Csak vigyetek a Tiszán!
3. Elvitték uramat,
Hét kis árva maradt!
Vigyetek át a Tiszán!
4. Van egy selyemszoknyám,
Azt is néktek adnám!
Vigyetek át, a Tiszán!

19.
Kocsmárosné, angyalom, angyalom

Giusto ♩ = 95

1. Kocs- má - ros - né, an - gya - lom, an - gya - lom.

Hoz - zon i - de vő - rös - bort, hagy i - szom.

O - lyan nagy a bá - nat az én szi - vem - ben,

Meg - i - szom az ősz - szes bo - rát hi - tel - be.

2. vsz.

2. Késő ősszel korán nyugszik le a nap,
Fészkeikből elszállnak a madarak.
Boldog az, ki a párjával elrepül.
Hej, csak az fáj: Itt maradni egyedül.

20.
Elveszett a lovam

Parlando ♩ = 101

1. El - ve - szett a lo - vam

Cit - rus - fa - er - dő - ben.

El - sza - kadt a rán - cos csiz - mám

A sok ke - re - sé - ben.

2. – Ne keresd a lovad,
Meg van az már fogva.
Kecskeméti istállóban
Szól a csengő rajta.

3. Megismerem lovam
Csengő szólásáról.
Megismerem a babámat
Büszke járásáról.

* A 16. számú variánsa.

21.
A moholi kert alatt, kert alatt

Giusto ♩ = 88

1. A mo - ho - li kert a - latt, kert a - latt,
Ba - bos ken - dóm ott ma - radt, ott ma - radt,
Gye - re, ba - bám, ke - resd meg, hej, de ke - resd meg,
Csak e - lő - szőr ö - lelj meg, csó - kolj meg.

1)

2. vsz.

2. Házunk előtt van egy nagy eperfa,
Haragszik rám egy legény a faluba.
Ha haragszik, tépje ki az összes haját,
Úgy töltsé ki rajtam a bosszúját!

22.
Öregapám nagy beteg vót

Giusto ♩ = 108

The musical score is written on four staves in a single system. Each staff begins with a treble clef. The notes are connected to the lyrics below them. The lyrics are: 1. Ö - reg - a - pá m nagy be - teg vót, Mer' az min - dig sze - rel - mes vót, Én is u - no - ká - ja va - gyok, A le - gé - nyé' maj' még - ha - lok.

2. Körül borult az ég alja,
Nem jól áll a fejem alja.
– Gyere, babám, igazítsd még,
Hogy a szívem gyógyuljon meg!

23.
Nincs énnékem egyebem egy tanyánál

Rubato ♩ = 98

1. Nincs én - né - kem e - gye - bem egy ta - nyá - nál.

Ab - ba sin - csen e - gye - bem egy fa - kó - nál.

Fa - kó lo - vam min - dég csak azt do - bog - ja:

Ár - va kis - lány, ki - nek nin - csen ba - bá - ja.

2. Ablakimba három cserép muskátli,
Mind a három a levelét hullajtja.
Hullajtsd, hullajtsd, muskátli a leveled.
Kisangyalom, felejtsd el a nevemet.

24.
A moholi templom piros bádgos

Giusto ♩ = 76

1. A mo - ho - li temp - lom pi - ros, bá - do - gos,

Az én ked - ves kis - an - gya - lom de ma - gos.

Ha ma - gos is, nem kell ar - ra gon - dol - ni,

Majd le - ha - jol, ha meg a - kar csó - kol - ni.

2. Átugrom a Tisza vizét lovastól,
Belejesett a sarkantyúm rudastól.
Majd kiveszi az a gyenge vijola,
Aki engem megvigasztal valaha.
3. Leesett a Rigó lovam patkója,
Jeges az út, majd kicsúszik alóla.
Fölveretem a moholi kovácsnál,
Égye fene, több is veszett Mohácsnál!

25.
Juhászlegény a pusztába

Parlando cca. ♩ = 76

The musical score is written on two staves in treble clef. The first staff contains the melody for the first line of lyrics, with a fermata over the word 'Gon-dol'. The second staff contains the melody for the second line of lyrics, with a fermata over the word 'éj'. Both staves include fingering numbers (5 and 3) and a triplet marking (3) over the final notes.

1. Ju - hász - le - gény a pusztá - ba, Gon-dol - ko-dik ö ma-gá-ba.
Sö - té - te - dik az ég al - ja, Ho - vá le - gyen éj - sza-ká-ra?

2. Megy babája ablakára:
Bekopogtat duhaj módra.
Bekopogtat duhaj módra:
– Itthon-e az öreg gazda?
3. – Nincs itthon az öreg gazda,
Kerülj, babám, az ajtóra!
Az ágyam is meg van vetve,
Hogy ha akarsz, feküdj bele!
4. – Nem fekszem én az ágyadra,
Mer’ nem keltesz éjfélutánra!
– Felkeltelek, babám, jókor,
Éjfél után egy órákkor!
5. Éjfél után egy az óra,
Kelj fel, juhász, indulóra!
Még a kutyák se ugatnak,
Irigyeim mind alszanak.
6. Nyeregkantár de sallangos!
Pej paripám térdig sáros.
Hortobágnak keskeny vize,
Kis pej lovam, ne félj tőle!

Klári néni újra énekel
*Válogatás Vlasity Károlyné Zélicity Klára
moholi népdalénekes dalaiból*

Kiadja a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet
Felelős kiadó: Gondi Martina igazgató
Zenta, 2018.

Szerkesztő: Juhász Gyula
Kottagrafika: Juhász Gyula
Műszaki szerkesztő: Beszédes István
Készült a zentai Ekoprint Nyomdában
500 példányban

ISBN 978-86-80644-16-5